

Bemærkninger angaaende selve Sagens Realitet. Hvad angaar, at vi skulle have en ny Straffeanstalt, skal jeg ikke sige noget derom, det kan være rigtigt, i Særdeleshed synes det at være rigtigt, hvis vi kunde faa solgt de kostbare Grunde ude paa Kristianshavn og faa 850,000 Kr. for dem. Det vilde jo være en god Hjælp til at faa en god ny Anstalt. Den Anstalt derude er jo ganske sikkert ikke saaledes, som man kunde ønske. Nu ere vi fra Rigsdagens Side vante til uden at knurre at gaa med til, naar vi bygge, at give dobbelt saa meget ud som Privatmænd. Det, at det koster 100 pCt. mere, pleje vi i Almindelighed ikke at gøre nogen Indvending imod, men naar vi komme op til 2 à 300 pCt. mere, end almindelige Folk give, trykke vi os lidt ved det. Og det forekommer mig, at Lovforslagets Motiver bære Vidne om, at hvis vi ikke skynde os, komme vi til et meget højt Beløb for denne Straffeanstalt. Det oplyses nemlig i Motiverne, at der allerede i Fjor forelaa for Finansudvalget et Forslag angaaende denne Sag. Det blev ikke tiltraadt af Finansudvalget og kom derfor ikke videre. Derefter skulde denne Anstalt have kostet 1,008,000 Kr. Medens altsaa Administrationen, efter i Ro og Mag med alle de Midler, der stode til dens Raadighed, at have undersøgt Sagen, den Gang mente, at man kunde bygge en saadan Anstalt for 1,008,000 Kr., er det nu anderledes. Nu er der allerede sat 79,000 Kr. til. Jeg siger derfor, at hvis det bliver saadan ved at stige, og vi ikke skynde os, kan det blive en meget dyr Anstalt. Skønt Regeringen, som jo dog har sine sagkyndige i Kjøbenhavn, hvem den kan byde et ordentligt Honorar for deres Arbejde, om Foraaret er kommen med et Forslag til en Sum af 1,008,000 Kr., viser det sig allerede om Efteraaret, at der er glemt saa meget, at der nu skal lægges 79,000 Kr. til. Der er nævnt adskillige Grunde dertil, blandt andet, at Mursten koste mere, at der skal anlægges Dampopvarmning og Ventilationsanlæg til 10,000 Kr. — det er for Resten ganske mærkeligt, at dette ikke allerede var taget med om Foraaret. Men saa føjes der til uden videre Motivering, at man, for at være fuldstændig sikker, vil have 20,000 Kr. ekstra, om hvilke man slet ikke ved, hvad de skulle bruges til. Men man vil i alt Fald have de 20,000 Kr. Det forekommer mig, at vi, hvad denne Side af Sagen angaar, maa stille os i alt Fald noget skeptisk. Det kunde dog maaske være, at der kunde bygges noget billigere,

end her er foreslaet. Der er et andet Sted i Anmærkningerne, der, i alt Fald indtil jeg faar Oplysninger derom fra Ministeriet, er mig temmelig mystisk. Sp. 2351 og 52 i Tillæg A. angives alle Grunden for, at vi skulle have en saadan ny Anstalt. Blandt disse Grunde nævner man den Mangel, at de kvindelige Funktionærer bo rundt omkring i selve Fængslet. Foreløbig kan jeg ikke se, at det er nogen særlig Grund til, at vi skulle flytte, fordi Funktionærernes Boliger ligge rundt omkring i selve Fængslet. Men saa oplyses det, at Embeds- og Bestillingsmændenes Boliger ligge uheldigt, idet der fra disse haves Indblik i Gaardene, særlig i Stjernegaarden, og i Anstaltens Celleafdeling. Et andet Sted klager man i høje Toner over, at en af de væsentligste Mangler ved denne Anstalt er, at man ikke kunde holde en saadan Opsigt med Fangerne, som man vilde kunne, naar Fængslet var bygget efter et nyere System. Men før anførtes det som meget uheldigt, at Embeds- og Bestillingsmændene fra deres Boliger kunde se ned i den Gaard, hvor Fangerne komme ud en halv Time daglig for at røre sig. Foreløbig kan jeg i alt Fald ikke forstaa, at det skulde være en særlig Mangel. Man maa dog gaa ud fra, at Bestillings- og Embedsmændene der ude ere Folk, der kunne taale at se Fangerne og at være i Forbindelse med dem. De ere jo netop satte til at arbejde sammen med dem. Der er nu af den ærede sidste Taler sagt en hel Mængde Ting om de Grunde, der ere anførte af Regeringen for at lægge Anstalten ved en stor By. Det skal jeg ikke komme dybere ind paa. Jeg skal kun nævne et Punkt, som, saafremt det passer, vil have megen Betydning. Det anføres, at naar vi ikke lægge denne Anstalt ved Kjøbenhavn, ville vi være udsatte for ikke at kunne beskæftige Fangerne i et saadant Tugthus, og fremdeles anføres som Grund for at foretrække Kjøbenhavn den Pris, man her faar for Fangerens Arbejde. Det anføres, at man faar lige saa meget for de kvindeliges som for de mandliges Arbejde, og det kalder man saa udmærket. Det forekommer mig, at man ikke skulde beraabe sig alt for stærkt paa dette Punkt. Vi vide, at det Udbytte, vi have af Fangerne i Tugthuset, er alt andet end godt. Vi huske nok, hvorledes det gik, da vi for en Række Aar tilbage prøvede at udleje Arbejdet til ny Folk, da kom man rigtig galt af Sted med det, og i Øjeblikket har man ikke noget Udbytte af Mandfangerne, som vi i nogen Grad skulde